

Ứng dụng một số công cụ của Google trong dạy học môn Cơ sở tự nhiên và Xã hội ngành Giáo dục tiểu học

Thái Thị Đào*

*ThS, Khoa Giáo dục Tiểu học, Trường Đại học Vinh

Received: 15/12/2022; Accepted: 22/12/2022; Published: 28/12/2022

Abstract: The article introduces an overview of some of Google's tools and the outstanding advantages that this toolkit brings in the teaching process. At the same time, the article also presents some of the features of such tools in teaching the Natural and Social Facilities module specialized in Primary Education. By exploiting some of Google's tools in group activities, self-study activities and assessment activities in the Natural and Social Facilities module, it has shown that it has a positive effect in teaching this module.

Keywords: Google Apps for Education; Primary Education, Natural and Social Facilitie

1. Đặt vấn đề

Thực hiện chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) trong dạy học. Hiện nay nhiều trường học ở Việt Nam đang mạnh khai thác các ứng dụng của CNTT trong dạy học. Google Apps là một dịch vụ trọn gói bao gồm các phương tiện hỗ trợ trao đổi thông tin trên nền tảng web kết hợp với các ứng dụng liên quan khác, nó có nhiều thuận lợi trong việc dạy và học nên xu hướng ngày càng được khai thác và sử dụng nhiều. Sinh viên (SV) có thể dễ dàng truy cập ứng dụng này từ các thiết bị khác nhau có kết nối mạng. Ngoài khả năng hoạt động bình thường trên giao diện web trên máy tính để bàn, máy tính xách tay, các ứng dụng này hiện nay hoàn toàn có thể dùng được trên các thiết bị di động như điện thoại thông minh và máy tính bảng. Nó có nhiều ưu điểm như là tăng cường tương tác giữa giảng viên (GV); làm cho SV cảm thấy không khí học thoải mái và năng động giúp họ tập trung hơn; nó phát huy được sự tự chủ và tất cả SV đều có cơ hội nêu ý kiến. Như vậy, có thể thấy, Google Apps có nhiều ưu điểm trong quá trình dạy và học. Trong khuôn khổ bài viết này tác giả xin chỉ ra một số ưu điểm và các ứng dụng của các công cụ của Google trong dạy học môn Cơ sở Tự nhiên và Xã hội (CSTN&XH).

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số khái niệm về các công cụ của Google và ứng dụng trong dạy học

2.1.1. Google Form

Google Forms là công cụ rất phổ biến do Google phát triển và cung cấp miễn phí. Nó được chủ yếu biết đến là công cụ để thu thập dữ liệu cho khảo sát, đăng ký khóa học. Nhưng nó cũng có chức năng tạo câu hỏi (Quiz) và các bài tập thực hành hoặc bài kiểm tra

với các loại câu hỏi khác nhau: Tự luận, trắc nghiệm, đúng / sai (True/False), ghép (matching). Với những tính năng nổi bật đó nên trong dạy học Google form thường dùng để thu thập ý kiến cá nhân, thu thập ý kiến của nhóm SV và giao bài tập, bài thực hành cho SV. Đồng thời Google form cũng dùng để kiểm tra kiến thức liên quan đến chủ đề/ bài học và kiểm tra giữa kỳ, kiểm tra cuối kỳ cho SV.

2.1.2. Google Docs

Google Docs là một nhóm ứng dụng bao gồm các công cụ xử lý dữ liệu, văn bản được xây dựng trên nền tảng Web 2.0 và điện toán đám mây của Google. Các công cụ trong Google Docs mang đến cho người dùng một bộ ứng dụng văn phòng trực tuyến với đầy đủ những tính năng quan trọng. Ứng dụng trong giáo dục, Google Docs hữu ích với các nhà quản lý, GV, SV. Trong hoạt động dạy và học Google docs giúp GV chuẩn giáo án, bài giảng điện tử, thực hiện các bài tập, bài kiểm tra...), khảo sát lấy ý kiến phản hồi của người học nhờ bộ công cụ online có thể sử dụng mọi lúc, mọi nơi trên các thiết bị được hỗ trợ có kết nối Internet Một số tính năng nổi bật của Google Docs: Truy cập vào tài liệu mọi lúc, mọi nơi: Các công cụ trong Google Docs lưu trữ các tài liệu của người dùng trên các "đám mây", cho phép người dùng truy cập để sử dụng thông qua trình duyệt Web trên máy tính và thiết bị di động. Dễ dàng hợp tác trong công việc: Mọi người có thể cộng tác với nhau trên một tài liệu cùng lúc. Với tính năng chia sẻ, người dùng có thể cho phép bạn bè, đồng nghiệp, gia đình xem, nhận xét, chỉnh sửa tài liệu của mình. Đồng thời, người dùng có thể trò chuyện với người khác trực tiếp bên trong mọi tài liệu của mình. Khả năng làm việc với file Word, Excel, PowerPoint: Người dùng có thể mở, chỉnh sửa

và chuyển đổi các tệp Word, Excel, PowerPoint từ MS Office sang Google Docs, Google Sheets, Google Slides dễ dàng. Khả năng làm việc ngoại tuyến: Người dùng có thể lựa chọn bất chỉnh sửa ngoại tuyến để làm việc với các tài liệu ngay cả khi offline. Do đó Google docx có khả năng ứng dụng nhiều trong dạy học như làm việc nhóm, soạn bài giảng, trao đổi thông tin trong quá trình học tập.

2.1.3. Google Classroom

Google Classroom - Ứng dụng Lớp học ảo hoạt động trên nền tảng Điện toán đám mây được Google thiết kế trên cơ sở phối hợp các nền tảng đã có: Google Driver, Google Docs, Google Calendar,... giúp cho GV quản lý, tổ chức hoạt động dạy học, tạo và thu bài tập trực tuyến với các tính năng tiện dụng, tiết kiệm thời gian như: Tự động tạo thư mục trên Drive và tạo bản sao tài liệu cho từng người học,... Với Classroom, người học có thể theo dõi những bài tập nào đến hạn trên trang quản lý bài tập và bắt đầu làm với một cú nhấp. GV có thể nhanh chóng thấy SV nào đã hoặc chưa hoàn thành bài tập và cung cấp phản hồi trực tiếp ở thời gian thực cũng như điểm số ngay trong ứng dụng lớp học.

Một số tính năng nổi bật của Google Classroom: Dễ thiết lập, truy cập và làm việc: GV có thể thêm trực tiếp người học hoặc chia sẻ mã lớp học để SV tham gia vào lớp học do mình tạo ra. Quá trình thiết lập chỉ mất vài phút. GV và SV có thể theo dõi, cập nhật tình hình lớp học ở bất kỳ nơi đâu (chỉ cần có Laptop, Tablet hay điện thoại có kết nối Internet). Các thông báo tức thời và các trao đổi trên diễn đàn được thực hiện dễ dàng. Tiết kiệm thời gian, chi phí: Google Classroom giúp GV tổ chức và quản lý lớp dễ dàng, thuận tiện, tiết kiệm thời gian. GV có thể tạo, xem lại và chấm điểm bài tập nhanh chóng, tất cả đều tập trung ở một vị trí. Google Classroom giúp giảm thiểu được việc sử dụng giấy trong lớp học. Nâng cao hoạt động giao tiếp, khả năng tiếp cận các nội dung học tập: Google Classroom cho phép GV gửi thông báo và bắt đầu thảo luận trong lớp học ngay lập tức. Người học có thể chia sẻ tài nguyên với nhau hoặc đưa ra ý kiến, câu trả lời cho các câu hỏi đặt ra trong các chủ đề thảo luận; xem tất cả bài tập của mình trên trang bài tập và tất cả tài liệu của lớp học được tự động đưa vào thư mục trong Google Drive. Chính vì vậy Google classroom là công cụ hữu ích trong quá trình dạy học.

2.2. Ứng dụng một số công cụ của Google trong dạy học học phần CSTN&XH

2.2.1. Sử dụng công cụ của Google để tổ chức hoạt động nhóm trong dạy học học phần CSTN&XH

Khi tổ chức hoạt động nhóm trong dạy học học phần CSTN&XH ta sử dụng công cụ Google docx và Google forms. Trình tự tiến hành như sau:

Bước 1: Giao nhiệm vụ thảo luận: Ở bước này GV có thể giao giao nhiệm vụ thảo luận trực tiếp cho SV

Bước 2: Tiến hành thảo luận: SV tiến hành thảo luận, làm việc nhóm và ghi lại kết quả bằng công cụ Google docx.

Bước 3: Báo cáo kết quả thảo luận

Bước 4: Đánh giá kết quả: Để đánh giá kết quả thảo luận của các nhóm ta sử dụng công cụ Google forms.

Vi dụ minh họa: Tổ chức hoạt động nhóm khi dạy bài “Sự sinh sản của thực vật” thuộc chương 2 Sinh học

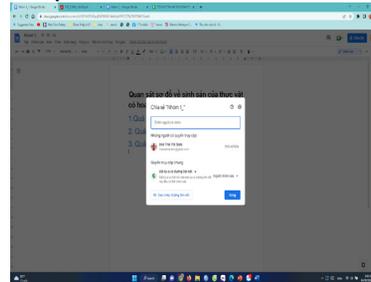
Bước 1: Giao nhiệm vụ thảo luận

- GV truy cập vào website: <https://docs.google.com/document>, tạo trang tài liệu mới và giao nhiệm vụ cho các nhóm:

Quan sát sơ đồ về sinh sản của thực vật có hoa, thảo luận các nội dung sau:

1. Quá trình hình thành hạt phấn và túi phôi
2. Quá trình thụ phấn và thụ tinh
3. Quá trình hình thành hạt, quả

- GV chọn chia sẻ/ quyền truy cập chung/ bất kỳ ai có đường liên kết/người chỉnh sửa và chọn sao chép đường link liên kết, gửi đường link cho SV qua nhóm zalo hoặc face book

Bước 2: Tiến hành thảo luận: SV kích chọn vào đường link mà GV gửi để tiến hành làm việc nhóm, hoàn thành nhiệm vụ mà giáo viên giao. Mỗi cá nhân đều có thể ghi lại quả thảo luận của mình qua link google docx. Vì các SV trong nhóm đều có thể chỉnh sửa, ghi chép trên trang tài liệu đó nên kết quả thảo luận sẽ hoàn thành nhanh, hiệu quả cao, không mất nhiều thời gian.

Bước 3: Báo cáo kết quả thảo luận: Đại diện các nhóm báo cáo kết quả của nhóm qua file google docx mà nhóm vừa thực hiện

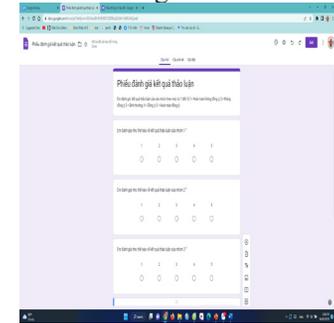
Bước 4: Đánh giá kết quả: Để đánh giá kết quả thảo luận của các nhóm GV sử dụng công cụ Google forms. GV tạo form đánh giá, gửi cho SV để đánh giá

kết quả thảo luận của nhóm. Cách thực hiện như sau:

- Mở Google Forms: Đăng nhập vào tài khoản email trên Google, chọn biểu tượng Google Apps và chọn Google biểu mẫu.

- Tạo biểu mẫu đánh giá

- SV tiến hành đánh giá kết quả thảo luận của các nhóm; GV gửi link vừa tạo cho SV tiến hành đánh giá kết quả thảo luận.

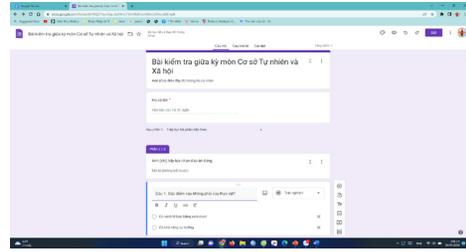
2.2.2. Sử dụng công cụ của Google trong kiểm tra giữa kỳ, cuối kỳ học phần CSTN&XH

Theo định hướng đổi mới kiểm tra đánh giá phát huy phẩm chất năng lực SV, đánh giá thường xuyên và ứng dụng CNTT trong các khâu của quá trình kiểm tra đánh giá ngày càng được chú trọng. Google Forms giúp GV tạo các trò chơi, bài kiểm tra (trắc nghiệm, tự luận, kết hợp), khảo sát phản hồi của SV.

Thao tác sử dụng Google Forms tạo bài kiểm tra trực tuyến học phần CSTN&XH:

+ Mở Google Forms: Đăng nhập vào tài khoản email trên Google, chọn biểu tượng Google Apps và chọn Google biểu mẫu.

+ Tạo Google biểu mẫu: Chọn Biểu mẫu trống và đặt tiêu đề và mô tả cho bài kiểm tra trong mục Câu hỏi. Thông thường bài kiểm tra sẽ có 2 phần: một phần yêu cầu SV kê khai thông tin cá nhân và một phần là đề kiểm tra. Đối với phần kê khai, yêu cầu SV điền họ tên, thông tin cá nhân bằng cách sử dụng Câu trả lời ngắn và kích hoạt nút Bắt buộc. Sau đó, chọn biểu tượng “Thêm phần” ở thanh công cụ dọc để tạo phần nội dung bài kiểm tra. Trong phần nội dung bài kiểm tra bao gồm câu hỏi trắc nghiệm, mỗi câu hỏi sẽ xác định đáp án đúng và số điểm cho mỗi câu. Trong mục cài đặt tích chọn chế độ “bài kiểm tra”.

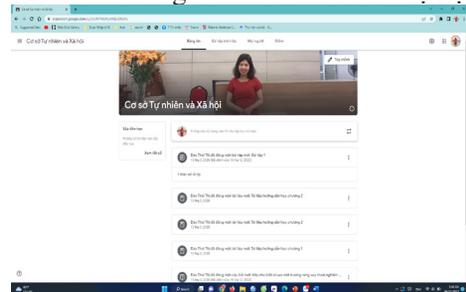

+ SV làm bài kiểm tra: GV gửi link vừa tạo cho SV để làm bài kiểm tra

+ Xem kết quả điểm kiểm tra: SV làm bài kiểm tra trên Google forms sẽ tự động chấm điểm nên sẽ có kết quả nhanh chóng sau khi SV nộp bài. Để xem kết quả điểm của SV.

2.3. Sử dụng Google Class room giúp SV tự học học phần CSTN&XH

Năng lực tự học của SV là một trong những năng lực rất quan trọng. Nếu tổ chức tốt việc tự học cho SV sẽ góp phần nâng cao chất lượng dạy học. Google class room có rất nhiều tính năng giúp cho SV có thể tự học học phần CSTN&XH tốt hơn. GV có thể gửi bài giảng, tài liệu, giao nhiệm vụ học tập học phần CSTN&XH lên Google class room để SV tự học.

3. Kết luận

Với sự tiện dụng cùng những tính năng hữu ích của mình, các ứng dụng các công cụ của Google rất phù hợp trong giảng dạy và học tập cho SV. Nếu được ứng dụng một cách phù hợp thì các công cụ của Google sẽ đem lại hiệu quả tích cực, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn CSTN&XH ở ngành Giáo dục tiểu học.

Tài liệu tham khảo

[1]. Đỗ Mạnh Cường, (2007), *Ứng dụng CNTT trong dạy học*, NXB Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh.
[2]. Hồ Cẩm Hà, Lê Huy Hoàng, Nguyễn Chí Trung (2013), *Ứng dụng CNTT trong quản lý nhà trường*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
[3]. Phạm Đức Thuận (2019), *Ứng dụng các công cụ của Google và microsoft vào giảng dạy tiếng Anh*, Tạp chí khoa học Yersin, Ninh Bình.